

KORRALDUS

15.02.2023 nr DM-121890-11

Uudeküla II uuringuruumis geoloogilise uuringu loa nr L.MU/517347 väljastamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning lähtudes SKP Invest OÜ (11476740) esitatud taotlusest, **otsustan:**

1.1. Anda SKP Invest OÜ (11476740) geoloogilise uuringu luba nr MU/517347 Uudeküla II uuringuruumi, kehtivusajaga kaks aastat (lisatud).

1.2. Korraldus jõustub SKP Invest OÜ (11476740) teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

SKP Invest OÜ (11476740) esitas Keskkonnaametile 20.10.2022 (registreeritud keskkonnanõuete infosüsteemis KOTKAS; edaspidi **KOTKAS** 20.10.2022 numbriga DM-121890-1) Uudeküla II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi **uuringuluba**) taotluse nr T-L.MU/1015195.

Uuringuruum asub Lääne-Virumaal Tapa vallas Uudeküla külas riigile kuuluvatel katastriüksustel Tika (katastritunnus: 78601:001:0321 riigivaravalitseja Keskkonnaministeerium, edaspidi **KEM**, volitatud asutus Maa-amet) ja Porkuni metskond 27 (katastritunnus 78701:005:0180; riigivaravalitseja KEM, volitatud asutus RMK). Uuringuruumi teenindusala pindala on 11,29 ha. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 25 uuringukaevet/ puurauku uurimissügavusega kuni 10 m.

Uuritavateks maavaradeks on ehitusliiv ja ehituskruus. Taotluse seletuskirja kohaselt on uuringu eesmärgiks tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (kruus ja/või liiv) maht ning kvaliteet. Maavara soovitakse kasutada piirkonna teede ehitusel ja ehitustööl. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd:

veetasemete mõõtmine uuringupunktides, topogeodeetiline mõõdistamine, proovide võtmine materjali terastikulise koostamise määramiseks, kruusa puhul ka purunemiskindluse (LA katse) määramiseks.

2.1. Uuringuruum

Geoloogilise baaskaardi (mõõtkavas 1:50 000, Tapa leht nr 6431) andmetel jääb Uudeküla II uuringuruumi piirkond Siluri ladestu Varbola kihistu lubjakivide avamusalale. Teenindusalast lääne poole jääb ulatuslik, põhja-lõunasuunaline aluspõhjakivimite astang, millele on kuhjunud põikmoreeni (otsmoreeni) sorteerimata setted. Piirkonna rahutu reljeefiga pinnamood lubab eeldada seal muutliku түsedusega ja terastikulise koostisega setete, sh ka glatsiofluviaalsete setete esinemist. Männikvälja II uuringuruum asub reljeefiga alal, kus absoluutkõrgused jäävad *ca* 125-130 m vahemikku. Uuringuruumi teenindusalale jääb metsamaa.

Taotluse seletuskirja kohaselt puuduvad Uudeküla II uuringuruumi teenindusala piires andmed varasemate ehitusmaavarade uuringute kohta.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (maapõueseadus; edaspidi **MaaPS** § 17 lg 3 ja 4). Geoloogilise uuringu viib läbi Maavarauuringud OÜ (registrikood: 14346587; aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond), kes omab teadmisi, oskusi ja kogemusi tööde teostamiseks.

Taotlusele andis 08.11.2022 kirjaga nr 9-3/22/18657-2 oma arvamuse (MaaPS § 27 lg 2) maavarade registri vastutavale töötleja Maa-amet (registreeritud KOTKAS 08.11.2022 numbriga DM-121890-2).

Uudeküla II uuringuruumi teenindusala ei kattu keskkonnaregistris arvel oleva maavaravaruga. Kuid teenindusala külgneb idaservas vahetult kehtiva loaga Uudeküla uuringuruumi (loa nr L.MU/514478; loa omaja SKP Invest OÜ; kehtiv kuni 11.01.2024) teenindusalaga.

Uuringuruumi teenindusala kattub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000001) ning kaitsmata põhjaveega alaga (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000226).

Elering AS 220-330 kV kõrgepinge elektriõhuliin Aruküla-Balti (VID kood L511, kaitsevöönd 40 m liini teljest) asub Uudeküla II uuringuruumi teenindusala põhjaservast *ca* 43,2 m kaugusel. Taotletava uuringuruumi teenindusalal kattumist kaitsevööndiga ei ole.

Avalikus kasutuses oleva kohaliku Uudeküla – Savalduma tee nr 7870044 äärmise sõiduraja välimine serv asub uuringuruumi teenindusala lõunaservast *ca* 31 m kaugusel.

2.2. Tegevused uuringuruumis

Geoloogilise uuringu tegemisel lähtutakse keskkonnaministri 17.12.2018. määrusest nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded

fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“.

Taotluse seletuskirjas kirjeldatakse: geoloogilise uuringu läbiviimine koosneb ettevalmistus-, väli- ja kameraaltöödest. Ettevalmistustööd hõlmavad peamiselt välitööde planeerimist. Välitöödel rajatakse uuringupunktid, võetakse proovid, määratakse maavara lasumistingimused ning hüdrogeoloogiline (hüdroloogiline) situatsioon. Uuringuala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan. Kameraaltööde käigus analüüsitakse saadud andmestikku (sh laboritulemused) ja koostatakse aruanne varu arvele võtmiseks keskkonnaregistris.

Uuring viiakse läbi puurmasinaga puuraukude rajamise teel ning kõik puuraugud kirjeldatakse. Kaevandid rajatakse roomik- või ratasekskavaatori kopa abil. Puurimisega määratakse katendi paksus ning kasulik kiht läbitakse kuni lamamini, kuid mitte sügavamale kui 10 m maapinnast.

Uuringuruumi teenindusala ja seda ümbritseva maa-ala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan.

Peale välitööde lõppu uuringuruumi teenindusala korrastatakse. Kaevandid likvideeritakse kohe pärast geoloogilise läbilõike kirjeldamist ja proovide võtmist, täites need samast kohast väljatud materjaliga. Maapõu ja maapind viiakse võimalikult uurimiseelsesse seisundisse.

2.3. Geoloogilise uuringuga kaasneda võivad keskkonnahäiringud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algtada keskkonnamõju hindamine (edaspidi **KMH**) selle vajadust põhjendatuna. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi **määrus nr 224**) või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Väikse uuringusügavusega geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, KeHJS § 6 lg-s 2 sätestatud otsustaja eelhindangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ toodud tegevuste hulka (st tegemist ei ole määruse nr 224 § 3 p 3 kohase süvapuurimisega (üle 1000-meetrise sügavusega puuraugud)). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE) juurde kuuluvas seletuskirjas on KeHJS § 6 lg 2 p-st 2 maavara geoloogilise uuringu ja üldgeoloogilise uurimistöö kaotamist põhjendatud sellega, et praktika on „näidanud, et eelhindangute koostamisega kaasneb suur töömaht ja reaalselt väärtust sellel ei ole, kuna uuringute mõju ei ole märkimisväärne.

Praeguseks ei ole algatatud mitte ühtegi keskkonnamõju hindamist maavara geoloogilise uuringu loa ja üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse menetluses.“

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust.

MaaPS § 28 lg 3 kohaselt peab uuringuloa taotluse seletuskiri sisaldama muuhulgas andmeid geoloogilise uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute ja nende vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi **määrus nr 1**) § 2 lg 1 täpsustab, et lisaks MaaPS § 28 lg 3 sätestatud andmetele esitatakse taotluse seletuskirjas uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute, sealhulgas vee, pinnase või õhu saastamise, müra, vibratsiooni ja selle ulatuse kirjeldus. Määruse nr 1 § 2 lg 1 punkti 6 kohaselt tuleb uuringuloa taotluse seletuskirjas eraldi välja tuua, kas geoloogilisel uuringul on mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Uudeküla II uuringuruumist ca 110 m kaugusele põhjasuunda jääb Alupere looduskaitseala [\[1\]](#) (keskkonnaregistrikood: KLO1000677; edaspidi **kaitseala**). Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada ja taastada väärtuslikke metsakooslusi: laane-, salu- ja soovikumetsi. Kaitsealad moodustatakse salu-, laane- ja soovikumetsade range kaitse tagamiseks [\[2\]](#). Eestis ohustatud ja haruldased, kuna intensiivse metsamajandusega on vanade metsade pindala järjest vähenenud (vanuse nihkumine nooremate metsade poole). Vanade metsakoosluste säilitamine on eriti oluline, kuna need pakuvad elupaika väga paljudele liikidele, sealhulgas majandustegevuse ja häirimise suhtes tundlikele liikidele. Kaitseala kaitse alla võtmise kaitse-eeskirja seletuskirjas ei ole Alupere looduskaitseala kohta eraldi välja toodud kaitsealuseid liike. Salu-, laane- ja soovikumetsad kasvavad toitainerikkal niiskel mullal.

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala, Porkuni loodusala [\[3\]](#) (edaspidi **loodusala**; registrikood EE0060214) asub Uudeküla II uuringuruumist üle 5 km kaugusel. Loodusalal kaitstakse I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüüpe vähe- kuni keskoitelised kalgiveelised järved (3140), karstijärved ja -järvikud (*3180) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harivesilik (*Triturus cristatus*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*) ja tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*);

Võttes arvesse alljärgneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju Alupere looduskaitsealale ja Porkuni loodusalale.

Kohtupraktikas on leitud, et väidetavate tagajärgedega ei pea arvestama olukorras, kus ollakse veendunud, et tagajärgede saabumine on välistatud või äärmiselt vähetõenäoline (Riigikohtu halduskolleegiumi 21.12.2001 kohtumäärus haldusasjas nr 3-3-1-67-01 p 3).

Heide välisõhku (müra ja peenosakesed)

Geoloogilisel uuringul kasutatava tavapärase tehnika (ekskavaatori) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punktmüraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb heli neeldumise ja sumbumise tõttu. Heli neeldumine vähendab soovimatut müra ja sumbumine tagab, et heli ei liigu erinevate ruumide vahel. Taotluse seletuskirjas on esitatud sõltuvalt müraallikast mürataseme muutusi iseloomustav tabel et müratase müraallikast 10 m kaugusel on 80 dB:

Kaugus punktmüraallikast, m	Müratase, dB
100	60
200	54
300	50
400	48
500	46

Uuringuruumile lähimad hoonestatud (elu-, ühiskondlik-, kõrval- või tootmishoone) katastriüksused on Siili tn 5 (Tamsalu linn; katastritunnus: 78801:001:0025, kaugus *ca* 540 m), Kivimäe (katastritunnus 78701:003:0039, kaugus *ca* 580 m), Pätsimäe (katastritunnus: 78701:005:0033, kaugus *ca* 280 m), Liini (katastritunnus: 78701:005:0093, kaugus *ca* 380 m).

Sellest nähtub, et lähimate eluhoonete juures ei ole ette näha, et Keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud tööstusliku müra piirväärtust 60 dB (päevasel ajal elamu- ja rohealadel ehk II kategooria alad) võidakse ületada.

Oluline on silmas pidada, et geoloogiliste uuringute käigus tehtavad välitööd kestavad lühikest aega (mõne päeva). Seega on müra kestus ajutine ja lühiajaline. Võib eeldada, et geoloogilise uuringuga ei kaasne häiringuid, mis võiks piirinaabrite huve riivata olulisel määral.

Uuringualal olev pinnas on looduslikult niiske, mistõttu ei teki kaevandite rajamisel ega likvideerimisel õhusaastet (ülenormatiivset peenosakeste heidet).

Mõju põhjaveele

Uuringuruumis läbiviidava geoloogilise uuringuga ei kaasne mõju põhjaveele. Katsepumpamisega ei kaasne pikaajalist vee välja pumpamist, mis põhjustaks põhjavee taseme alanemist. Senine praktika näitab, et pumpamine kestab keskmiselt 4 - 8 tundi ja väljapumbatava vee kogused ei ole suured. Hüdrogeoloogiliste tööde raames mõõdetakse katsepumpamise ajal veetaseme alanemist ja selle taastumist. Pärast uuringu läbiviimiseks rajatud puuraukude sulgemist taastub looduslik olukord. Geoloogilise uuringu välitööd uuringuruumi teenindusmaal kestavad lühikest aega (loetav päevades).

Jäätmete

Jäätmeseaduse (edaspidi **JääTS**) alusel käsitletakse kaevandamisjäätmetena muuhulgas maavarade uuringute töö (sh proovivõtmine, puurimine ja kaevamine) tulemusena tekkivaid jäätmeid. Pärast proovidele katsete läbiviimist ja nõuetekohast säilitamist antakse ülejääv materjal üle jäätmekäitlejale. Seega ei teki geoloogilise uuringu käigus jäätmeseaduse mõistes kaevandamisjäätmeid.

Geoloogilise uuringuga vibratsiooni ei kaasne – ei viia läbi lõhkamisi. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases.

Valguse, soojust, kiirgust ja lõhna reostust geoloogilise uuringuga ümbruskonnale ei kaasne.

Tegevusega puudub oht suurõnnetuste või katastroofide tekkimisele.

Taotleja on taotluse seletuskirjaga kinnitanud, et geoloogilise uuringu läbiviimiseks kasutatakse tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ning ei kasutata materjale, mis on keskkonnaohtlikud.

Kohe peale puuraukudest ja vajadusel kaevanditest proovide võtmist suletakse need väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratsoorsete katsete läbiviimiseks). Tagasitäidetud ala tihendatakse ja tasandatakse. Uuringuruumi teenindusala korrastatakse võimalikult uuringueelsesesse seisukorda.

---

[1] Vabariigi Valitsuse 26.02.2019 määrus nr 11 „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri“

[2] Vabariigi Valitsuse määruse „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri“ eelnõu seletuskiri (leitav: <https://envir.ee/et/eesmargid-tegevused/looduskaitse/oigusaktid-ja-kaitse-eeskirjad>; 31.01.2023)

[3] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“

3. KAALUTLUSED

3.1 Kaalutlused uuringuloo andmisel

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lg 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lg 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lg 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 20.10.2022 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla **JäätS** § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lg 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Loa andja kohustus on menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Uuringuloo andmisest keeldumise alused on nimetatud MaaPS § 35.

MaaPS § 35 lg 1 p 3-5 ja p 8 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmenud, sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui uuringuloo andmisel puudub riigivara valitseja nõusolek (MaaPS § 35 lg 1 p 1). Uudeküla II uuringuruum asub riigile kuuluvatel ja KEMi valitsemisel olevatel maaüksustel. KEM andis 22.12.2022 kirjaga nr 13-1/22/5093-4 (registreeritud KOTKAS 28.12.2022 numbriga DM-121890-8) geoloogilise uuringu läbiviimiseks tingimusliku nõusoleku (vt p 3.3).

Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega (MaaPS § 35 lg 1 p 9). Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi **juhend**).

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase mäeeraldisel teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldisel optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldisel piirses kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Uudeküla II uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid) jääb hetkel 51 ehitusliiva varuga ning 37 ehistuskruus

karjääri. Nende karjäärade ehitusliiva kaevandatav jääkvaru seisuga 31.01.2022 on kokku ligikaudu 17 356,22 tuh m³ ja ehituskruusa kaevandatav varu ligikaudu 9 232,02 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 560,29 tuh m³ ehitusliiva ja 229,54 tuh m³ ehituskruusa. Seega on piirkonna ehitusliiva varustuskindlus tagatud ligikaudu 30 aastaks ja ehituskruusa varustuskindlus tagatud ligikaudu 40 aastaks.

Taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonda jäävate mäeeraldiste kaevandatav jääkvaru rahuldab vajadused taotletava maavara osas rohkem kui 10 aastaks. Kuna geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba, on geoloogilise uuringu loa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab juhendi kohaselt riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui uuringuruum või selle teenindusala asub riigikaitselise ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis ja kavandatav tegevus võib ohustada riigikaitselist ehitist või riigikaitselisele ehitisele määratud või kavandatud ülesannete täitmist või riigikaitselise ehitise töövoimet (MaaPS § 35 lg 1 p 2). Uudeküla II uuringuruumi teenindusala ei kattu riigikaitselise ehitise maa-ala ega selle piiranguvööndis.

Uudeküla II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lg 1 p 4 ja p 11 ning lg 2 p 2) ning muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lg 1 p 3), mistõttu MaaPS § 27 lg 3 kuni 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

Uuringuloo andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloo andmisega (MaaPS § 35 lg 1 p 10). Keskkonnaamet saatis 14.11.2022 kirjaga nr DM-121890-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavolikogu edastas Keskkonnaametile oma 29.12.2022 otsuse nr 61 (registreeritud KOTKAS 02.01.2023 numbriga DM-121890-9), millega anti uuringuloo taotlusele nõusolek.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloo andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning SKP Invest OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 31.01.2023).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmise keeldumise

alused puuduvad.

3.2. Uuringuloo taotluse avalikustamine, otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Keskkonnaamet avaldas uuringuloo menetluse algatamise teate 15.11.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 2) ning teavitas avatud menetluse algatamisest taotlejat SKP Invest OÜ-d ja menetlusosalisi (HMS § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 15.11.2022 kirjaga nr DM-121890-5. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võis kavandatav tegevus puudutada, paluti uuringuloo taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid esitada kahe nädala jooksul alates teadete avalikustamisest.

Etteantud aja jooksul kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Keskkonnaamet saatis 14.11.2022 kirjaga nr DM-121890-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavolikogu edastas Keskkonnaametile oma 29.12.2022 otsuse nr 61 (registreeritud KOTKAS 02.01.2023 numbriga DM-121890-9), millega anti uuringuloo taotlusele nõusolek.

Keskkonnaamet küsis 14.11.2022 kirjaga nr DM-121890-3 KEM valitsemisalas olevate katastriüksuse kasutamiseks geoloogilise uurimise tegemise eesmärgil (MaaPS § 27 lg 3).

KEM andis 22.12.2022 kirjaga nr 13-1/22/5093-4 (registreeritud KOTKAS 28.12.2022 numbriga DM-121890-8) geoloogilise uuringu läbiviimiseks tingimusliku nõusoleku (vt p 3.3).

Vastavalt HMS § 49 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lg 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 02.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 5). Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks seati kaks nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis taotlejalt SKP Invest OÜ, Tapa Vallavalitsuselt ja asjaomastelt asutustelt 31.01.2023 kirjaga nr DM-121890-10 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Etteantud aja jooksul arvamusi ja ettepanekuid ei laekunud.

3.3. Kaalutlused täiendavate tingimuste seadmisel

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata.

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivaravalitseja kooskõlastas uuringuloa andmise 22.12.2022 kirjaga nr 13-1/22/5093-4 (registreeritud KOTKAS 28.12.2022 numbriga DM-121890-8) järgmistel tingimustel:

1. *Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Lääne-Virumaa metsaülemat kinnisasjal Porkuni metskond 27 välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.*
2. *Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Maa-ametit kinnisasjal Tika välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.*
3. *Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.*

Riigivaravalitseja poolt esitatud tingimused kantakse uuringuloale täiendavate tingimustena.

Küll aga, toetudes Riigikohtu kohtuasjas nr 3-3-1-31-16 (p 19) toodule, tuleb silmas pidada, et Keskkonnaameti poolt väljastatavatest lubadest tulenev õigus ei ole piiranguteta ja selle adressaat peab järgima ka teisi asjakohaseid õigusakte. See tähendab, et loa omajal on kohustus järgida seadustes (looduskaitseseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Üldised uuringuloaga kaasnevad kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/maapou/uuringuluba>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. GRAAF LISA UUDEKÜLA II UURINGUPLAAN.pdf

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tapa
Vallavalitsus

Liis Jääger
spetsialist
maapõuebüroo